

ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «НАЦІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ТЕРАПІЇ ІМЕНІ
Л.Т.МАЛОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ»

Схвалено Вченою радою
ДУ «НІТ ім. Л.Т.Малої НАМН У»
Протокол № 9 від 26.09.2023 р.

В.О. директора
ДУ «НІТ ім. Л.Т.Малої НАМН У»
член.-кор., проф.
 Галина Фадєєнко

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок реалізації права на академічну мобільність
учасників освітнього процесу
ДУ «Національний інститут терапії імені Л. Т. Малої
Національної академії медичних наук України

Харків

I. Загальні положення

1.1. Це положення встановлює порядок реалізації права на академічну мобільність для учасників освітнього процесу ДУ «НІТ імені Л. Т. Малої НАМНУ» (далі — НІТ) на території України чи поза її межами та учасників освітнього процесу іноземних закладів вищої освіти (наукових установ) (далі — іноземні учасники освітнього процесу) в НІТ.

1.2. Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу розроблено відповідно до Закону України “Про вищу освіту”; Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 №579; Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 №261; Статуту НІТ; Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук в НІТ

1.3. Академічна мобільність - можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому закладі вищої освіти, науковій установі, підприємстві, організації тощо на території України чи поза її межами, а також українських та іноземних учасників освітнього процесу в НІТ.

1.4. Учасниками освітнього процесу НІТ є здобувачі вищої освіти: освітньо-наукового ступеня доктора філософії; наукового ступеня доктора наук; науково-педагогічні, наукові, педагогічні працівники; інші учасники освітнього процесу (далі учасники освітнього процесу), що реалізують право на академічну мобільність.

1.5. Право на академічну мобільність може бути реалізоване на підставі міжнародних договорів про співробітництво в галузі освіти та науки, міжнародних програм та проєктів, договорів між українськими закладами вищої освіти (науковими установами) або їхніми основними структурними підрозділами, між українськими та іноземними закладами освіти (науковими установами) або їхніми основними структурними підрозділами (далі — заклади вищої освіти (наукові установи) — партнери), а також може бути реалізоване українським учасником освітнього процесу НІТ з власної ініціативи, підтриманої керівництвом українського закладу вищої освіти (наукової установи) НІТ, в якому він постійно навчається або працює, на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.

1.6. За необхідністю НІТ може скеровувати/направляти на участь в академічній мобільності:

- здійснювати відбір учасників освітнього процесу НІТ для участі в програмах академічної мобільності;
- регламентувати перелік вимог та документів, необхідних для підтвердження участі в програмі академічної мобільності, процедуру і строк їх подання;
- визначати етапи, фінансові умови, види, форми, тривалість і зміст академічної мобільності у закладах вищої освіти, наукових установах,

підприємствах, організаціях тощо;

- визначати умови визнання результатів навчання та інших форм академічної мобільності, звітування здобувачів вищої освіти, наукових, науково-педагогічних, педагогічних працівників та інших працівників НІТ;

- укладати договори з учасниками академічної мобільності.

1.7. Учасники освітнього процесу НІТ зобов'язані:

- своєчасно надати необхідні документи для участі у програмі академічної мобільності;

- вчасно прибути до місця реалізації програми академічної мобільності;

- під час програми академічної мобільності дотримуватися законодавства країни перебування, правил внутрішнього розпорядку та інших нормативно-правових документів закладу вищої освіти, що приймає;

- після завершення програми академічної мобільності вчасно повернутися до установи та подати необхідні звітні документи, зазначені у розділі VI цього Положення.

1.8. Академічна мобільність в рамках міжнародних договорів України:

- Міністерство освіти і науки України на підставі укладених міжнародних договорів направляє учасників освітнього процесу за кордон для участі у програмах академічної мобільності.

- порядок відбору громадян України для участі у програмах академічної мобільності та положення про Конкурсну комісію розробляє і затверджує Міністерство освіти і науки України.

- для участі у програмах академічної мобільності відповідно до міжнародних договорів направляються громадяни України, що відповідають вимогам, визначеним у відповідних міжнародних договорах.

II. Види та форми академічної мобільності

2.1. За місцем реалізації академічна мобільність поділяється на:

- внутрішню академічну мобільність — академічна мобільність, право на яку реалізується українськими та іноземними учасниками освітнього процесу закладів вищої освіти (наукових установ) у закладах вищої освіти (наукових установах) — партнерах в межах України;

- міжнародну академічну мобільність — академічна мобільність, право на яку реалізується учасниками освітнього процесу закладів вищої освіти (наукових установ) України та закладах вищої освіти (наукових установах) поза межами України, а також іноземними учасниками освітнього процесу іноземних закладів вищої освіти (наукових установ) в українських закладах вищої освіти (наукових установах).

2.2. Основними видами академічної мобільності є:

- ступенева мобільність — навчання у закладі вищої освіти (науковій установі), відмінному від постійного місця проживання/навчання учасника освітнього процесу, з метою здобуття ступеня вищої освіти, що підтверджується документом (документами) про вищу освіту або про здобуття ступеня вищої освіти від двох або більше закладів вищої освіти (наукових установ) (у межах спільних чи узгоджених програм або договорів або за власною ініціативою);

- кредитна мобільність — навчання у закладі вищої освіти (науковій установі), відмінному від постійного місця навчання українського чи іноземного учасника освітнього процесу, з метою здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи або відповідних компетентностей / результатів навчання (без здобуття кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи), що будуть визнані у закладі вищої освіти (науковій установі) постійного місця навчання українського чи іноземного учасника освітнього процесу. При цьому загальний період навчання для учасників програм кредитної мобільності у закладі вищої освіти (науковій установі), що направляє за програмою мобільності, залишається незмінним.

2.3. Формами академічної мобільності для учасників освітнього процесу, що здобувають освітній ступінь доктора філософії в українських закладах вищої освіти (наукових установах), є:

- навчання;
- мовне стажування;
- навчально-наукове стажування;
- практика;
- літні та інші школи.

2.4. Формами академічної мобільності для осіб, що здобувають науковий ступінь доктора наук, наукових, науково-педагогічних, педагогічних та інших працівників закладів вищої освіти (наукових установ), є:

- участь у спільних проектах;
- викладання;
- стажування;
- наукове дослідження (Такого немає в законі про НТД, там тільки наукове відрядження та наукове стажування);
- наукове стажування;
- підвищення кваліфікації.

2.5. Навчання українських та іноземних учасників освітнього процесу за узгодженими між закладами вищої освіти (науковими установами) — партнерами освітніми програмами, що включають програми академічної мобільності, передбачає отримання випускниками документа про вищу освіту закладу вищої освіти (наукової установи) — партнера, а також спільних, подвійних, багатосторонніх документів про вищу освіту закладів вищої освіти (наукових установ) — партнерів.

III. Організаційне забезпечення академічної мобільності науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників, здобувачів наукового ступеня доктора наук

3.1. Науково-педагогічні, наукові, педагогічні працівники НІТ можуть реалізовувати право на академічну мобільність для провадження професійної діяльності відповідно до укладеного договору про участь у програмі академічної мобільності та запрошення від приймаючої сторони. При цьому, за науково-педагогічними, науковими, педагогічними працівниками зберігається основне місце роботи в НІТ до двох років. Оплата праці відповідно до

законодавства за основним місцем роботи зберігається на строк до шести місяців, якщо вона не передбачена програмою академічної мобільності. За здобувачами вищої освіти четвертого (наукового) рівня, які реалізують право на академічну мобільність, зберігається місце в докторантурі та виплата стипендії, якщо вона не передбачена умовами академічної мобільності.

3.2. Іноземні наукові, науково-педагогічні, педагогічні працівники закладів вищої освіти (наукових установ), які залучені до провадження освітньої та наукової діяльності, під час перебування в НІТ мають усі права та обов'язки його працівників.

3.3. Умови приїзду провідних іноземних науковців і діячів освіти на запрошення НІТ та їх перебування в Україні можуть визначатися додатковими договорами, укладеними між НІТ та запрошеною особою.

3.4. Перелік документів, які необхідно подати учасникам академічної мобільності (науково-педагогічним, науковим, педагогічним працівникам, докторантам НІТ):

- оригінал або копія запрошення для участі у програмі академічної мобільності;

- договір про академічну мобільність між НІТ та учасником академічної мобільності;

- технічне завдання для оформлення закордонного відрядження з усіма передбаченими візами (відповідно до Положення про службові відрядження НІТ в межах України та за кордон).

IV. Організаційне забезпечення академічної мобільності здобувачів освітньо-наукового ступеня доктора філософії

4.1.Здобувачі освітньо-наукового ступеня доктора філософії (далі – Здобувачі), які реалізують право на академічну мобільність, не відраховуються зі складу Здобувачів на період реалізації права на академічну мобільність та обліковуються в Єдиній державній електронній базі з питань освіти.

4.2.Здобувач, крім вивчення у закладі вищої освіти (науковій установі) – партнері визначених договором обов'язкових навчальних дисциплін, має право самостійного вибору додаткових навчальних дисциплін за погодженням з НІТ, що направив його на навчання.

4.3.Визнання результатів навчання Здобувачів та перезарахування відповідних кредитів здійснюється на основі Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи. Порівняння змісту та обсягу навчального навантаження під час здобуття вищої освіти в межах програми академічної мобільності повинне ґрунтуватися на зіставленні результатів навчання, яких було досягнуто здобувачем вищої освіти у закладі вищої освіти (науковій установі) – партнері, та результатів навчання, запланованих освітньою програмою НІТ, в якому здобувач навчається на постійній основі.

4.4.Після опанування/завершення низки освітніх компонентів, передбачених Угодою про навчання і підтверджених академічною довідкою (або іншим документом), яку надав заклад вищої освіти (наукова установа), що приймає, НІТ повинен повністю визнати узгоджену кількість кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ECTS),

перезарахувати їх в освітню програму здобувача вищої освіти та використовувати їх для виконання кваліфікаційних вимог.

4.5. Порядок визнання іншого навчального досвіду, включаючи перезарахування навчальних компонентів для забезпечення можливості накопичення та трансферу кредитів (ECTS) у межах різних форм академічної мобільності (у тому числі для іноземних здобувачів вищої освіти) визначається НІТ до початку реалізації програм академічної мобільності.

4.6. Якщо здобувач вищої освіти під час перебування у закладі вищої освіти (науковій установі) – партнері не виконав програму навчання, то після повернення до НІТ, в якому він навчається на постійній основі, йому може бути запропоновано індивідуальний графік ліквідації академічної заборгованості протягом 1 місяця або повторний курс навчання за рахунок коштів фізичних чи юридичних осіб (відповідно до укладеного договору про академічну мобільність).

4.7. Академічна різниця, за індивідуальним навчальним планом здобувача вищої освіти, визначається НІТ і не повинна перевищувати 10 кредитів ECTS.

4.8. Порядок ліквідації академічної різниці визначається закладами вищої освіти (наукових установ)-партнерами відповідно до законодавства обох сторін.

4.9. Результати підсумкової атестації здобувачів вищої освіти за період навчання/стажування представляються за шкалою, прийнятою закладом вищої освіти (наукової установи)-партнером і переводяться у шкалу, прийнятою в НІТ.

4.10. Атестація здобувачів вищої освіти, які навчаються за програмою академічної мобільності, здійснюється у встановленому порядку

4.11. Іноземні наукові, науково-педагогічні, педагогічні працівники закладів вищої освіти (наукових установ), які залучені до провадження освітньої та наукової діяльності, під час перебування в НІТ мають усі права та обов'язки його працівників.

4.12. Учасники освітнього процесу, які є здобувачами вищої освіти в межах програм внутрішньої мобільності, зараховуються до закладів вищої освіти (наукових установ)-партнерів в Україні як такі, що тимчасово допущені до освітнього процесу і мають права та обов'язки здобувачів вищої освіти вітчизняного закладу вищої освіти (наукової установи)-партнера.

4.13. До участі у програмах академічної мобільності допускаються здобувачі денної форми навчання.

4.14. За необхідністю відбір здобувачів для участі у програмах академічної мобільності здійснюється Конкурсною комісією НІТ (В єтом случае нужно положение о комиссии) з урахуванням рейтингу успішності, знання іноземної мови, наукових здобутків здобувача, його участі у громадському житті НІТ.

4.15. Склад Конкурсної комісії затверджується наказом директора НІТ.

4.16. Здобувач, який бере участь у міжнародній програмі академічної мобільності, підписує договір про міжнародну академічну мобільність з НІТ.

4.17. Здобувач надає ученому секретарю необхідні документи для здійснення міжнародної програми академічної мобільності:

- ксерокопію закордонного паспорта (перша сторінка);
- мотиваційний лист з особистим підписом апліканта (максимальний обсяг - 1 сторінка формату А4);
- рекомендаційний лист, завірений підписом завідувача відділу;
- офіційний сертифікат про підтвердження знання іноземної мови не нижче рівня B2;
- документи (публікації, дипломи, сертифікати та ін.), які підтверджують наукові досягнення здобувача та його участь у громадському житті НІТ.

V. Фінансові умови участі у програмах академічної мобільності

5.1. За працівником НІТ на період його академічної мобільності зберігається основне місце праці.

5.2. Наукові, науково-педагогічні, педагогічні та інші працівники закладів вищої освіти (наукових установ) усіх форм власності можуть реалізувати право на академічну мобільність відповідно до укладеного договору про академічну мобільність. При цьому за науковими, науково-педагогічними працівниками зберігається основне місце роботи в українському закладі вищої освіти (науковій установі) строком до двох років, за педагогічними та іншими працівниками – строком до одного року. Оплата праці відповідно до законодавства за основним місцем роботи зберігається на строк до шести місяців, якщо оплата праці не передбачена програмою академічної мобільності.

5.3. Для Здобувачів, які отримували в НІТ стипендію, на період академічної мобільності зберігається її виплата, якщо:

- Здобувач взагалі не отримує фінансування за програмою мобільності;
- Здобувач отримує часткове фінансування (на оплату проживання, проїзд тощо), але не отримує стипендії;
- Здобувач має інші законні підстави на збереження стипендії, що регулюються законами і урядовими постановами України.
- Здобувачі, які реалізували право на академічну мобільність на підставі договору про академічну мобільність, вчасно повернулися в НІТ, і не склали семестровий контроль у термін, визначений індивідуальним начальним планом, мають право на призначення стипендії у випадку відсутності академічної заборгованості, згідно Положення про стипендійне забезпечення. У разі, коли особам призначена академічна стипендія, її виплата здійснюється починаючи з наступного місяця після повернення до НІТ.

- У разі, коли строк навчання Здобувача в іншому закладі (науковій установі) перевищує один семестр, і така особа ліквідувала академічну заборгованість, то, у разі позитивного рішення стипендіальної комісії, особі виплачується стипендія, що не була виплачена за весь період її навчання за програмою академічної мобільності в іншому навчальному закладі (науковій установі) на території України чи поза її межами, у повному обсязі.

5.4. Навчальне навантаження науково-педагогічного або педагогічного працівника НІТ, який реалізує право на академічну мобільність, за

розпорядженням завідувача кафедри, розподіляється між іншими викладачами кафедри.

5.5. Строк навчання та наукового стажування здобувачів вищої освіти не може перевищувати двох років.

5.6. Іноземні здобувачі вищої освіти, що реалізують право на академічну мобільність у рамках договорів про співробітництво між НІТ та іноземними закладами вищої освіти-партнерами (науковими установами), можуть бути зараховані на навчання до НІТ:

- за рахунок коштів міжнародних програм та організацій;
- за рахунок власних надходжень закладів вищої освіти;
- за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб;
- на умовах безоплатного навчання у разі взаємного обміну здобувачами вищої освіти, зокрема за спільними освітніми програмами, які передбачають отримання спільного або подвійного документа (документів) про вищу освіту на умовах безоплатного навчання у разі міжнародного обміну здобувачами вищої освіти, якщо кількість таких іноземних здобувачів вищої освіти не перевищує кількість вітчизняних здобувачів вищої освіти, які навчаються в іноземному закладі вищої освіти-партнері в межах програм академічної мобільності відповідно до укладених між ЗВО договорів про міжнародну академічну мобільність.

5.7. Навчання вітчизняних та іноземних Учасників освітнього процесу за узгодженими між закладами вищої освіти-партнерами (науковими установами) освітніми програмами, що включають програми академічної мобільності, може передбачати отримання випускниками документа про вищу освіту закладами вищої освіти-партнерами (наукової установи), а також спільних або подвійних документів про вищу освіту закладами вищої освіти-партнерів (наукових установ).

VI. Звітування про виконання програми академічної мобільності

6.1. Після повернення до НІТ протягом 5 робочих днів, Учасник освітнього процесу, який реалізовував право на академічну мобільність, залежно від її форми, надає відповідний документ, що підтверджує завершення програми академічної мобільності.

Здобувані освітньо-наукового ступеня доктора філософії подають відповідні документи ученому секретарю.

Науково-педагогічні, наукові, педагогічні працівники подають відповідні документи (сертифікат тощо), які підтверджують виконання програми академічної мобільності у закладі вищої освіти-партнері (науковій установі), або звіт про виконання програми академічної мобільності, завірений в установленому порядку у закладі вищої освіти-партнері (науковій установі), на базі якого здійснювалась програма академічної мобільності ученому секретарю.

6.2. Якщо здобувач вищої освіти під час перебування у закладі вищої освіти-партнері (науковій установі) не виконав програму навчання, то після повернення до НІТ йому може бути запропонований індивідуальний графік ліквідації академічної заборгованості, затверджений у встановленому порядку, або повторний курс навчання в НІТ за рахунок коштів фізичних чи юридичних осіб.